

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

23 април 2013 година *

„Обжалване — Обща външна политика и политика на сигурност — Ограничителни мерки срещу лица и образувания — Член 263, шеста алинея ДФЕС — Срок за обжалване — Непреодолима сила — Въоръжен конфликт“

По съединени дела C-478/11 P—C-482/11 P

с предмет пет жалби на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадени на 21 септември 2011 г.,

Laurent Gbagbo (C-478/11 P),

Katinan Justin Koné (C-479/11 P),

Akissi Danièle Boni-Claverie (C-480/11 P),

Alcide Djédjé (C-481/11 P),

Affi Pascal N'Guessan (C-482/11 P),

представявани от L. Bourthoumieux, avocate

жалбоподатели,

като другата страна в производството е:

Съвет на Европейския съюз, за който се явяват г-н В. Driessen и г-жа М.-М. Joséphidès, в качеството на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н K. Lenaerts, заместник-председател, г-н A. Tizzano, г-н M. Pešič (докладчик), г-н G. Arestis, г-н J. Malenovský, председатели на състав, г-н U. Lohmus, г-н J.-C. Bonichot, г-н Ал. Арабаджиев, г-жа C. Toader, г-н J.-J. Kasel, г-н M. Safjan и г-н D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Cruz Villalón,

секретар: г-н A. Calot Escobar,

* Език на производството: френски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 19 декември 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Със своите жалби г-н Gbagbo, г-н Koné, г-жа Boni-Claverie, г-н Djédjé и г-н N'Guessan искат съответно отмяна на определенията на Общия съд на Европейския съюз от 13 юли 2011 г. по дела Gbagbo/Съвет (Т-348/11), Koné/Съвет (Т-349/11), Boni-Claverie/Съвет (Т-350/11), Djédjé/Съвет (Т-351/11) и N'Guessan/Съвет (Т-352/11) (наричани по-нататък „обжалваните определения“), с които този съд отхвърля като явно недопустими жалбите им за отмяна, от една страна, на Решение 2011/17/ОВППС на Съвета от 11 януари 2011 г. (ОВ L 11, стр. 31), Решение 2011/18/ОВППС на Съвета от 14 януари 2011 г. (ОВ L 11, стр. 36) и Решение 2011/221/ОВППС на Съвета от 6 април 2011 г. (ОВ L 93, стр. 20) за изменение на Решение 2010/656/ОВППС на Съвета за подновяване на ограничителните мерки срещу Кот д'Ивоар и от друга страна, на Регламент (ЕС) № 25/2011 на Съвета от 14 януари 2011 г. (ОВ L 11, стр. 1) и Регламент (ЕС) № 330/2011 на Съвета от 6 април 2011 г. (ОВ L 93, стр. 10) за изменение на Регламент (ЕО) № 560/2005 за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени към определени лица и стопански субекти, с оглед ситуацията в Кот д'Ивоар (наричани по-нататък заедно „спорните актове“), в частта, в която тези актове се отнасят до тях.

Правна уредба и обстоятелства, предхождащи спора

- 2 На 15 ноември 2004 г. Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации (ООН) приема Резолюция 1572 (2004), с която в частност посочва, че положението в Кот д'Ивоар все още застрашава международния мир и сигурността в региона, и решава да наложи някои ограничителни мерки спрямо тази страна.
- 3 С член 14 от Резолюция 1572 (2004) се създава комитет (наричан по-нататък „Комитетът по санкциите“), на който по-специално е възложено да определи лицата и образуванията, до които се отнасят наложените с точки 9 и 11 от посочената резолюция ограничителни мерки, свързани с пътуванията на лица и замразяването на средства, финансови активи и икономически ресурси, и редовно да осъвременява списъка на тези лица и образувания.
- 4 На 13 декември 2004 г., като счита, че за да бъде изпълнена Резолюция 1572 (2004), е необходимо действие от страна на Европейската общност, Съветът на Европейския съюз приема Обща позиция 2004/852/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Кот д'Ивоар (ОВ L 368, стр. 50; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 6, стр. 3).
- 5 На 12 април 2005 г., като счита, че за прилагането на мерките, описани в Обща позиция 2004/852, на общностно равнище е необходим регламент, Съветът приема Регламент (ЕО) № 560/2005 за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени към определени лица и стопански субекти, с оглед на ситуацията в Кот д'Ивоар (ОВ L 95, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 3, стр. 183).
- 6 Обща позиция 2004/852 неколккратно е изменяна, а действието ѝ — удължавано, като в крайна сметка е отменена и заменена с Решение 2010/656/ОВППС на Съвета от 29 октомври 2010 година за подновяване на ограничителните мерки срещу Кот д'Ивоар (ОВ L 285, стр. 28).

- 7 На 31 октомври и 28 ноември 2010 г. са проведени избори за президент на Република Кот д'Ивоар.
- 8 На 3 декември 2010 г. специалният представител на генералния секретар на ООН за Кот д'Ивоар удостоверява крайния резултат от втория тур на президентските избори, обявен на 2 декември 2010 г. от председателя на независимата избирателна комисия, който потвърждава, че г-н Alassane Ouattara е победител в тези избори.
- 9 На 13 декември 2010 г. Съветът подчертава значението на президентските избори от 31 октомври и 28 ноември 2010 г. за възстановяването на мира и стабилността в Кот д'Ивоар и посочва, че суверенно изразената воля на народа на Кот д'Ивоар задължително трябва да бъде зачетена. Съветът също така отчита заключението на специалния представител на генералния секретар на ООН за Кот д'Ивоар, изразено във връзка с мандата му за удостоверяване, и поздравява г-н Ouattara за избора му за президент на Република Кот д'Ивоар.
- 10 На 17 декември 2010 г. Европейският съвет призовава всички цивилни и военни лидери на Кот д'Ивоар, които все още не са направили това, да признаят властта на демократично избрания президент г-н Ouattara. Европейският съвет потвърждава решимостта на Европейския съюз да наложи целеви санкции на лицата, които продължават да създават пречки за зачитането на суверенно изразената воля на народа на Кот д'Ивоар.
- 11 За да наложи ограничителни мерки, свързани с пътуванията, на определени лица, които, макар да не са посочени от Съвета за сигурност на ООН или от Комитета по санкциите, възпрепятстват мирния процес и процеса на национално помирение в Кот д'Ивоар, и по-специално на лицата, които застрашават успешното приключване на изборния процес, Съветът приема Решение 2010/801/ОВППС от 22 декември 2010 година за изменение на Решение 2010/656 на Съвета (ОВ L 341, стр. 45). Списъкът на тези лица се намира в приложение II към Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801.
- 12 Член 4, параграф 1 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801, гласи:

„1. Държавите членки предприемат необходимите мерки за предотвратяване на влизането или транзитното преминаване през тяхна територия:

 - а) на изброените в приложение I лица, посочени от Комитета по санкциите [...];
 - б) на изброените в приложение II лица, които не са включени в списъка в приложение I, които възпрепятстват мирния процес и процеса на национално помирение, и по-специално са заплахата за успешното приключване на изборния процес“.
- 13 С Решение 2010/801 имената на г-н Gbagbo и г-н N'Guessan са включени в списъка по приложение II към Решение 2010/656, изменено с посоченото решение.
- 14 На 11 януари 2011 г. Съветът приема Решение 2011/17, за да включи, предвид сериозността на положението в Кот д'Ивоар, и други лица в списъка на лицата, изброени в приложение II към Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801.
- 15 Така с Решение 2011/17 имената на г-н Koné и г-жа Boni-Claverie са включени в списъка по приложение II към Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801.
- 16 На 14 януари 2011 г. Съветът приема Решение 2011/18, за да наложи допълнителни ограничителни мерки, и по-специално замразяване на средства.

17 Съгласно член 5, параграфи 1 и 2 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2011/18:

„1. Всички финансови средства и икономически ресурси, притежавани или контролирани пряко или непряко от:

- а) изброените в приложение I лица, които са посочени от Комитета по санкциите и са посочени в член 4, параграф 1, буква а), или държани от образувания, притежавани или контролирани пряко или непряко от тези лица или от всяко друго лице, действащо от тяхно име или по тяхно нареждане;
- б) лицата или образуванията, изброени в приложение II, които не са включени в списъка в приложение I и които възпрепятстват мирния процес и процеса на национално помирение и по-конкретно са заплаха за успешното приключване на изборния процес, или са държани от образувания, притежавани или контролирани пряко или непряко от тях или от всяко друго лице, действащо от тяхно име или по тяхно нареждане;

се замразяват.

2. Никакви финансови средства, финансови активи или икономически ресурси не се предоставят пряко или непряко на лицата и образуванията, посочени в параграф 1, или в тяхна полза“.

18 За да се осигури съгласуваност с процеса на изменение и преразглеждане на приложения I и II към Решение 2010/656, изменено с Решение 2011/18, на 14 януари 2011 г. Съветът приема Регламент № 25/2011.

19 Член 2 от Регламент № 560/2005, изменен с Регламент № 25/2011, гласи:

„1. Всички средства и икономически ресурси, принадлежащи, собственост, във владение на или контролирани от физически или юридически лица, субекти и образувания, изброени в приложение I или приложение IA, се замразяват.

2. На или в полза на физическите или юридическите лица, субекти или образувания, изброени в приложение I или приложение IA, не могат да се предоставят пряко или косвено никакви финансови средства или икономически ресурси.

3. Забранява се съзнателното и умишленото участие в действия, чийто предмет или резултат е прякото или косвеното заобикаляне на мерките, посочени в параграфи 1 и 2.

4. Приложение I обхваща физическите и юридическите лица, субекти и образувания, посочени в член 5, параграф 1, буква а) [от] Решение [2010/656], с измененията му.

5. Приложение IA обхваща физическите и юридическите лица, субекти и образувания, посочени в член 5, параграф 1, буква б) от Решение [2010/656], с измененията му“.

20 С Решение 2011/18 и с Регламент № 25/2011 Съветът оставя имената на г-н Gbagbo, г-н Koné, г-н N'Guessan и г-жа Boni-Claverie в списъка по приложение II към Решение 2010/656, изменено с Решение 2011/17, и ги включва в списъка по приложение IA към Регламент № 560/2005, изменен с Регламент № 25/2011.

21 На 30 март 2011 г. Съветът за сигурност на ООН приема Резолюция 1975 (2011), в приложение I към която са изброени редица лица, които възпрепятстват мира и помирението в Кот д'Ивоар и действията на Операцията на ООН в Кот д'Ивоар (ONUCI) и някои други международни сили в

Кот д'Ивоар и които са извършили тежки посегателства срещу правата на човека и международното хуманитарно право. Имената на г-н Gbagbo, г-н Djédjé и г-н N'Guessan фигурират в посоченото приложение I.

- 22 На 6 април 2011 г. Съветът приема Решение 2011/221 и Регламент № 330/2011, с които в частност налага допълнителни ограничителни мерки и изменя списъците на лицата и образуванията, изброени в приложения I и II към Решение 2010/656, изменено с Решение 2011/18, и в приложения I и IA към Регламент № 560/2005, изменен с Регламент № 25/2011.
- 23 С Решение 2011/221, наред с останалото, имената на г-н Gbagbo и г-н N'Guessan са заличени от списъка по приложение II към Решение 2010/656, изменено с Решение 2011/18, и са включени в списъка по приложение I към посоченото изменено решение.
- 24 Освен това с Решение 2011/221 името на г-н Djédjé е включено в списъка по приложение I към Решение 2010/656, изменено с Решение 2011/18.
- 25 Същевременно с Регламент № 330/2011 имената на г-н Gbagbo и г-н N'Guessan са заличени от списъка по приложение IA към Регламент № 560/2005, изменен с Регламент № 25/2011, и са включени в списъка по приложение I към посочения изменен регламент.
- 26 Освен това с Регламент № 330/2011 името на г-н Djédjé е включено в списъка по приложение I към Регламент № 560/2005, изменен с Регламент № 25/2011.
- 27 Член 7 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801, гласи:

„1. Когато Съветът за сигурност или Комитетът по санкциите посочи лице или образувание, Съветът включва това лице или образувание в списъка в приложение I.

2. Когато Съветът реши да приложи към лице или образувание мерките, посочени в член 4, параграф 1, буква б), Съветът изменя съответно приложение II.

3. Съветът уведомява засегнатото лице или образувание за решението си, включително за основанията за включването му в списъка, или пряко, ако адресът е известен, или чрез публикуване на известие, за да предостави възможност на това лице или образувание да представи възражения.

4. Когато има представени възражения или когато има представени нови съществени доказателства, Съветът преразглежда решението си и уведомява лицето или образуванието за това“.

- 28 Член 11а, параграф 3 от Регламент № 560/2005, изменен с Регламент № 25/2011, предвижда:

„Съветът уведомява физическото или юридическото лице, субекта или образуванието, посочени в параграфи 1 и 2, за своето решение, включително за основанията за включването му в списъка, като това се прави пряко, ако адресът е известен, или чрез публикуване на известие, като предоставя възможност на физическото или юридическото лице, субект или образувание да представи възражения“.

- 29 Съветът публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* от 18 януари 2011 г. и от 7 април 2011 г. известия на вниманието на лицата, спрямо които се прилагат ограничителните мерки, предвидени в спорните актове (ОВ С 14, стр. 8 и ОВ С 108, стр. 2 и 4). С тези известия Съветът напомня за приетите мерки, препраща към релевантните актове, що се отнася до мотивите за включването на всяко лице, и обръща внимание за възможността да се подаде заявление до компетентните органи на съответната държава членка, за да се получи разрешение за

използване на замразени средства за основни нужди или специфични плащания. Уточнява се също така, че засегнатите лица и образувания могат да подадат до Съвета искане за преразглеждане. Накрая се напомня за възможността решението на Съвета да бъде оспорено пред Общия съд съгласно условията, предвидени в член 275, втора алинея ДФЕС и член 263, четвърта и шеста алинея ДФЕС.

Производството пред Общия съд и обжалваните определения

- 30 С жалби, подадени в секретариата на Общия съд на 7 юли 2011 г., жалбоподателите искат отмяна на спорните актове в частта, в която се отнасят до тях. В подкрепа на жалбите си те сочат нарушение на правото на защита и правото на ефективни правни средства за защита, от една страна, и нарушение на правото на собственост и свободата на движение, от друга.
- 31 Жалбоподателите освен това поддържат, че Общият съд е трябвало да приеме жалбите им за допустими, доколкото не можело да им бъде противопоставен двумесечният срок за обжалване по член 263 ДФЕС, като се има предвид, че не били уведомени за спорните актове.
- 32 С обжалваните определения Общият съд отхвърля жалбите като явно недопустими.
- 33 Общият съд най-напред напомня постоянната съдебна практика, че срокът за обжалване по член 263, шеста алинея ДФЕС е абсолютна процесуална предпоставка, доколкото е въведен, за да се осигури яснота и сигурност на правоотношенията и да се избегне дискриминацията и произволното третиране при правораздаването, и че съответно съдилищата на Съюза са компетентни служебно да следят за спазването на срока.
- 34 След това Общият съд констатира, че спорните актове са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*:
- на 15 януари 2011 г.: Решения 2011/17 и 2011/18, както и Регламент №25/2011, и
 - на 7 април 2011 г.: Решение 2011/221 и Регламент №330/2011.
- 35 Следователно двумесечният срок за обжалване е започнал да тече съгласно член 102, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд четиринадесет дни след публикуването и е изтекъл съгласно член 102, параграф 2 от посочения правилник:
- за Решения 2011/17 и 2011/18 и за Регламент №25/2011 — на 8 април 2011 г. в полунощ, и
 - за Решение 2011/221 и Регламент №330/2011 — на 1 юли 2011 г. в полунощ.
- 36 Тъй като жалбите постъпват в секретариата на Общия съд на 7 юли 2011 г., Общият съд приема, че са подадени извън срока.
- 37 Общият съд отхвърля довода на жалбоподателите, че не може да им бъде противопоставен двумесечният срок за обжалване, тъй като не са били уведомени за спорните актове. По този въпрос Общият съд приема следното:

„Всъщност, като се има предвид, че целта на сроковете за обжалване е да се съхрани правната сигурност, като не се допуска неограничена във времето възможност за оспорване актовете на Съюза, които пораждаат правни последици, датата на публикуване, когато има такава, е решаващият критерий за определянето на началния момент на срока за обжалване (Определение на Съда от 25 ноември 2008 г. по дело ТЕА/Комисия, C-500/07 P [...], точка 23 и Определение на Съда по дело S.A.B.A.R./Комисия, C-501/07 P [...], точка 22, Определение на

Съда от 9 юли 2009 г. по дело *Fornaci Laterizi Danesi*/Комисия, C-498/08 P [...], точка 22, Решение на Съда от 11 ноември 2010 г. по дело *Transportes Evaristo Molina*/Комисия, C-36/09 P [...], точка 37). Недопустимо е един жалбоподател да твърди, че се е запознал с обжалвания акт след публикуването му, с цел да отложи този начален момент (Определение по дело *TEA*/Комисия, точка 23, Определение по дело *S.A.BA.R.*/Комисия, точка 22 и Определение по дело *Fornaci Laterizi Danesi*/Комисия, точка 22, посочени по-горе). Оттук следва, че тъй като [спорните] актове са били публикувани, срокът за обжалване трябва да се изчислява от момента на публикуването им (относно изчисляването на срока за обжалване на решение, с което се налагат ограничителни мерки, от датата на публикуването му, вж. Определение на Общия съд от 18 ноември 2005 г. по дело *Selmani*/Съвет и Комисия, T-299/04 [...], точка 61), дори да не са били съобщени [на жалбоподателите]. В това отношение следва впрочем да се отбележи, че Съветът е публикувал [...] известия на вниманието на лицата, спрямо които се прилагат ограничителните мерки, предвидени в [спорните актове], и с тези известия в частност е обърнал внимание на засегнатите лица върху възможността за оспорят решението му пред Общия съд съгласно условията, предвидени в член 275, втора алинея ДФЕС и член 263, четвърта и шеста алинея ДФЕС“.

- 38 Накрая, Общият съд посочва, че жалбоподателите нито са доказали, нито дори твърдят наличие на случайно събитие или непреодолима сила, което съгласно член 45, втора алинея от Статута на Съда на Европейския съюз е основание да не се приложи въпросният срок.

Исканията на страните и производството пред Съда

- 39 Жалбоподателите искат от Съда:

- да отмени обжалваните определения и да обяви жалбите им в първоинстанционното производство за допустими,
- да върне делата на Общия съд за произнасяне по основателността на жалбите, и
- да осъди Съвета да заплати съдебните разноски.

- 40 Съветът иска от Съда:

- да отхвърли жалбите, и
- да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

- 41 С Определение на председателя на Съда от 14 декември 2011 г. дела C-478/11 P—C-482/11 P са съединени за целите на писмената и устната фаза от производство и на съдебното решение.

- 42 С писмо с дата 11 май 2012 г., изпратено по факс и с препоръчано писмо, секретариатът на Съда уведомява страните, че на 26 юни 2012 г. ще се проведе съдебно заседание за изслушване на устните състезания, и ги приканва да отговорят писмено най-късно до 15 юни 2012 г. на въпросите на Съда, приложени към писмото с призовката за съдебното заседание.

- 43 Отговорът на Съвета на поставения му въпрос постъпва в секретариата на Съда на 14 юни 2012 г. Срокът за отговор обаче изтича на 15 юни 2012 г., без Съдът да получи от жалбоподателите отговор на въпроса си, нито отговор дали възнамеряват да участват в съдебното заседание.

- 44 На жалбоподателите е определен нов, последен срок да съобщят дали евентуално ще се явят в съдебното заседание. Този срок изтича на 21 юни 2012 г. без отговор от тяхна страна и поради това съдебното заседание за изслушване на устните състезания е отменено.

По жалбите

- 45 В подкрепа на жалбите си жалбоподателите изтъкват две основания. По първото те твърдят, че Общият съд е допуснал грешка при прилагането на правото, като не е установил наличието на непреодолима сила. По второто основание жалбоподателите поддържат, че Общият съд им е противопоставил срока за обжалване и обуславящия този срок принцип на правната сигурност, въпреки че конкретните случаи били особени, от една страна, защото спорните актове не им били съобщени и от друга, защото не можело да им бъде противопоставен срокът поради отдалеченост, предвиден в Процедурния правилник на Общия съд.
- 46 Следва най-напред да се разгледат твърденията по второто основание.

По второто основание

Доводи на страните

- 47 Жалбоподателите твърдят, от една страна, че Общият съд е нарушил принципа на ефективна съдебна защита и с това е допуснал грешка при прилагането на правото, когато е приел, че тъй като спорните актове са били публикувани, срокът за обжалване трябва да се изчислява от датата на публикуването им. Според жалбоподателите Общият съд трябвало да съобрази факта, че в противоречие с предвиденото в частност в член 7, параграф 3 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801, спорните актове не са били съобщени, тоест не е било отправено индивидуално уведомление, което да даде възможност на заинтересованите лица да се запознаят с тези актове.
- 48 От друга страна, жалбоподателите смятат, че Общият съд не е трябвало да им противопоставя срока поради отдалеченост по член 102, параграф 2 от процедурния си правилник, тъй като те живеят в африканска държава, която при това се намира във въоръжен конфликт.
- 49 Съветът поддържа, че процесуалната уредба, приложима към настоящите дела, е различна от разгледаната от Съда в Решение от 16 ноември 2011 г. по дело Bank Melli Iran/Съвет (C-548/09 P, Сборник, стр. I-11381). В това решение на Съда изискването за индивидуално уведомяване за причините за приемането на ограничителни мерки било обосновано с нормата на член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 423/2007 на Съвета от 19 април 2007 година относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L103, стр. 1). За разлика от Регламент № 423/2007 обаче член 7, параграф 3 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801, предвиждал възможност за уведомяване чрез публикуване на известие, в случай че адресът на съответните лица не е известен на Съвета.
- 50 В случая Съветът уведомил жалбоподателите за спорните актове чрез публикувано известие в съответствие с член 7, параграф 3 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801. Не бил и в състояние да ги уведоми другоаче, тъй като личните адреси на жалбоподателите не били известни.
- 51 При всички случаи датата на публикуването на спорните актове била началният момент на срока по член 263 ДФЕС. Това тълкуване следвало от изискванията за правна сигурност, които били основополагащи за режима на процесуалните срокове.

- 52 Накрая, Съветът посочва, че доводът на жалбоподателите относно срока поради отдалеченост е явно неоснователен и всъщност е равнозначен на оспорване на валидността на член 102, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд. Освен това тази разпоредба само удължавала срока по член 263, шеста алинея ДФЕС.

Съображения на Съда

- 53 В самото начало следва да се отбележи, че Общият съд правилно констатира, че има правомощието служебно да следи за спазването на срока за обжалване, който е абсолютна процесуална предпоставка (вж. по-специално Решение от 7 юли 1971 г. по дело *Müllers/CES*, 79/70, *Recueil*, стр. 689, точка 6 и Решение по дело *Transportes Evaristo Molina/Комисия*, посочено по-горе, точка 33).
- 54 По-нататък следва да се напомни, че съгласно член 263, шеста алинея ДФЕС „исконите, предвидени в настоящия член, трябва да бъдат заведени в срок от два месеца, считано, в зависимост от случая, от публикуването на акта, от неговото съобщаване на ищеца, или, при липса на уведомяване, от деня, в който той е узнал за него“.
- 55 В случая спорните актове са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия L, но освен това съгласно член 7, параграф 3 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801, и член 11а, параграф 3 от Регламент № 560/2005, изменен с Регламент № 25/2011, засегнатите лица и образувания е трябвало да бъдат уведомени за тях или пряко, ако адресите им са известни, или чрез публикуването на известие, ако адресите не са известни.
- 56 Тази уредба се дължи на особената същност на спорните актове, които приличат както на актове с общо приложение, доколкото забраняват на цяла категория адресати, определени общо и абстрактно, в частност да предоставят средства и икономически ресурси на разположение на лицата и образуванията, чиито имена са включени в списъците в приложенията им, така и на съвкупност от индивидуални решения по отношение на тези лица и образувания (вж. в този смисъл Решение от 3 септември 2008 г. по дело *Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия*, C-402/05 P и C-415/05 P, Сборник, стр. I-6351, точки 241—244).
- 57 Важно е освен това да се напомни, че що се отнася до актовете, приемани на основание на разпоредбите в областта на общата външна политика и политика на сигурност, каквито са спорните актове, възможността да бъдат обжалвани пред съдилищата на Съюза, възниква на основание член 275, втора алинея ДФЕС и член 263, четвърта алинея ДФЕС именно поради същността им на индивидуални решения.
- 58 Предвид тези особености и произтичащите от тях правила за публикуване и уведомяване, би се стигнало до непоследователност при прилагането на член 263, шеста алинея ДФЕС, ако спрямо лицата и образуванията, чиито имена са включени в приложенията към посочените актове, началният момент на срока за подаване на жалба за отмяна беше датата на публикуването на акта, а не датата, на която са били уведомени за него. Всъщност целта на уведомяването е именно да позволи на адресатите да защитят правата си при възможно най-добрите условия и да решат, разполагайки с цялата необходима информация, дали е необходимо да сезират съда на Съюза (Решение по дело *Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия*, посочено по-горе, точка 337).
- 59 Оттук следва, че макар наистина влизането в сила на актове като спорните да зависи от датата на публикуването им, срокът за подаване на жалба за отмяна на тези актове по член 263, четвърта алинея ДФЕС тече за всяко от тези лица и образувания от датата на уведомлението, което трябва да му бъде отправено.

- 60 В случая, противно на твърденията на жалбоподателите, те са били уведомени за спорните актове.
- 61 Наистина те не са били уведомени пряко на своя адрес за посочените актове. Тъй като констатира, че е невъзможно пряко да уведоми г-н Gbagbo, г-н Koné, г-жа Boni-Claverie, г-н Djédjé и г-н N'Guessan, Съветът решава да използва възможността за публикуване на известие съгласно член 7, параграф 3 от Решение 2010/656, изменено с Решение 2010/801, и член 11a, параграф 3 от Регламент № 560/2005, изменен с Регламент №25/2011. Затова той публикува посочените в точка 29 от настоящото решение известия в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия C, от 18 януари 2011 г. и 7 април 2011 г.
- 62 Като се има предвид, че подобни известия са годни да осигурят възможност на съответните лица да установят с какви способи за съдебна защита разполагат, за да оспорят включването им във въпросните списъци, и кога изтича срокът за обжалване (Решение от 15 ноември 2012 г. по дело Съвет/Vamba, C-417/11 P, точка 81), важно е жалбоподателите да не получават възможност да отложат началния момент на срока за обжалване, като се позовават на това, че не са били уведомени пряко за спорните актове или че в действителност по-късно са се запознали с тях. Ако извън случаите на непреодолима сила жалбоподателите разполагаха с подобна възможност, би била застрашена самата цел на срока за обжалване, а именно да се съхрани правната сигурност, като не се допуска неограничена във времето възможност за оспорване на актовете на Съюза, които пораждаат правни последици (вж. по-специално Решение от 30 януари 1997 г. по дело Wiljo, C-178/95, Recueil, стр. I-585, точка 19, Решение от 22 октомври 2002 г. по дело National Farmers' Union, C-241/01, Recueil, стр. I-9079, точка 34 и Определение от 15 ноември 2012 г. по дело Städter/ЕЦБ, C-102/12 P, точка 12).
- 63 Що се отнася накрая до довода на жалбоподателите, че не може да им бъде противопоставен десетдневният срок поради отдалеченост по член 102, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд, тъй като са установени в трета държава, достатъчно е да се отбележи, че този довод е несъстоятелен поради фиксираната продължителност на посочения срок. Ето защо обстоятелството, че по време на срока за обжалване жалбоподателите са се намирали в трета държава, не означава, че са се намирали в обективно различно положение за целите на прилагането на този срок в сравнение с лицата и образуванията, установени в Съюза и адресати на ограничителни мерки от същото естество.
- 64 От всичко изложено дотук следва, че макар Общият съд да е допуснал грешка при прилагането на правото, като е постановил, че сроковете за обжалване започват да текат от датите на публикуването на спорните актове, тези срокове, които трябва да се изчисляват от посочените в точка 61 от настоящото решение дати, са били изтекли към 7 юли 2011 г., когато са подадени жалбите. При това положение твърдението за наличието на второто основание трябва да бъде отхвърлено (вж. по аналогия Решение от 19 април 2007 г. по дело Holcim (Deutschland)/Комисия, C-282/05 P, Сборник, стр. I-2941, точка 33).

По първото основание

Доводи на страните

- 65 Жалбоподателите смятат, че Общият съд е нарушил член 45 от Статута на Съда, като не е констатирал наличието на непреодолима сила по смисъла на този член.
- 66 Конфликтът в Кот д'Ивоар трябвало да се разглежда като случай на непреодолима сила за жалбоподателите, тъй като през този период те не разполагали с никакви средства за комуникация, за да се запознаят със спорните актове, и съответно не могли да упражнят правото си на обжалване.

67 Съветът напомня, че един от конститутивните елементи на понятието за непреодолима сила е наличието на събитие, което се осъществява извън контрола на желаещото да се позове на нея лице, т.е. настъпва събитие, което се оказва извън обсега на действие на това лице (Решение от 8 юли 2010 г. по дело Комисия/Италия, C-334/08, Сборник, стр. I-6869, точка 47). Следизборната криза в Кот д'Ивоар и свързаното с нея насилие обаче били предизвикани от отказа на г-н Gbagbo и неговите сътрудници да предадат властта на избрания президент. Тези обстоятелства не били извън контрола на жалбоподателите.

Съображения на Съда

68 Съгласно член 45, втора алинея от Статута на Съда „[н]ито едно право не може да бъде накърнено вследствие изтичане на даден срок, ако заинтересованата страна докаже наличието на случайно събитие или непреодолима сила“.

69 Следва да се констатира, че както отбелязва Общият съд в обжалваните определения, жалбоподателите не са се позовали пред този съд на наличието на случайно събитие или непреодолима сила.

70 Съдът обаче смята, че нито един жалбоподател не бива да търпи неблагоприятни последици от това, че се е позовал на наличието на непреодолима сила едва в производството по обжалване пред Съда, когато Общият съд се е произнесъл с определение по реда на член 111 от процедурния си правилник, не е уведомил жалбоподателя за намерението си да отхвърли жалбата му като подадена извън срока и не му е дал възможност да оправдае закъснението, с което оригиналите на жалбата са постъпили в секретариата на този съд (Определение от 18 януари 2005 г. по дело Zuazaga Meabe/CXВП, C-325/03 P, Recueil, стр. I-403, точка 24). Ето защо следва да се допусне за разглеждане твърдението на жалбоподателите по първото основание, свързано с наличието на непреодолима сила.

71 В това отношение следва най-напред да се напомни, че стриктното прилагане на процесуалните правила отговаря на изискването за правна сигурност и на необходимостта да се избегне всяка форма на дискриминация или произволно третиране при правораздаването (Решение от 22 септември 2011 г. по дело Bell & Ross/CXВП, C-426/10 P, Сборник, стр. I-8849, точка 43 и цитираната съдебна практика).

72 След това е важно да се отбележи, че съгласно член 263, шеста алинея ДФЕС и член 45 от Статута на Съда задача на заинтересованото лице е да докаже, от една страна, че извънредни и непредвидими, външни за него обстоятелства са го поставили в невъзможност да спазва срока за обжалване по член 263, шеста алинея ДФЕС и от друга, че не е можело да се предпази от последиците от тези обстоятелства, като вземе подходящи мерки, без да прави прекалени жертви (вж. в този смисъл Решение от 18 декември 2007 г. по дело Société Pipeline Méditerranée и Rhône, C-314/06, Сборник, стр. I-12273, точка 24 и цитираната съдебна практика).

73 В случая жалбоподателите сочат най-общо обстановката на въоръжен конфликт в Кот д'Ивоар, който според тях е започнал през ноември 2010 г. и е продължил поне до април 2011 г.

74 Нито един от жалбоподателите обаче не посочва в жалбата си пред Съда факти и съображения, въз основа на които последният да установи как и през кой точно период общата обстановка на въоръжен конфликт в Кот д'Ивоар и изтъкнатите от жалбоподателите лични за тях обстоятелства са им попречили да подадат своевременно своите жалби.

75 При тези обстоятелства твърдението за наличието на първото основание следва да се отхвърли.

- 76 Тъй като не е налице нито едно от посочените от жалбоподателите основания за обжалване, жалбата следва да бъде отхвърлена.

По съдебните разноски

- 77 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Съветът е направил искане за осъждането на жалбоподателите и последните са загубили делото, те трябва да бъдат осъдени да заплатят разноските.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

- 1) **Отхвърля жалбите.**
- 2) **Осъжда г-н Laurent Gbagbo, г-н Katinan Justin Koné, г-жа Akissi Danièle Boni-Claverie, г-н Alcide Djédjé и г-н Affi Pascal N'Guessan да заплатят съдебните разноски.**

Подписи